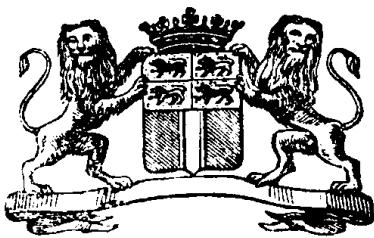

DONDERDAG

26 MEI.

ROTTERDAMSCH E COURANT.

De Abonnementsprijs is f 24 's jaars of f 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nummers 10 Cents.

Bureau: Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . . f 1.—
Iedere regel meer 0.20.
Andere Advertentien per regel 0.20.
Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cent.
voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

„Wij Nederlanders zullen ons gelukkig mogen rekenen indien het aandeel 't welk zoovele Volken zullen te dragen hebben in de oorlogsrampen waar mede ons werelddeel bedreigd wordt, voor ons slechts te staan zal komen op het derven van meerderen voorspoed in eenige volgende jaren. De grootste ramp die ons zou kunnen treffen zou het verlies zijn van een zelfstandig Volksleven en een vrij Vaderland.”

Deze echt nationale woorden, voorkomende in een merkwaardigen brief, dezer dagen in het licht verschenen onder den titel *Nederland en het Oorlogsgevaar*, kunnen, naar het ons voorkomt, in den tegenwoordigen tijd van ernstige ontwikkelingen niet algemeen genoeg ter behartiging aangeprezen worden.

De Nederlandsche Regering, doordrongen van de hooge verantwoordelijkheid die ingevolge de Grondwet op haar rust, heeft onlangs aan de Staten-Generaal eenige wetsvoorstellen gedaan om onze weerbaarheid te vermeerderen. Zoo ver de strekking dier voorstellen was om in het gebrek aan eenige oorlogsbehoefte te voorzien, zijn ze door de Kamers met groote meerderheid aangenomen; toen het gold om twee lictingen der nationale militie onder de wapenen te roepen, ondervonden zij, blijkens het voorloopig verslag der Kamer op dat wetsontwerp, een tegenstand welken wij niet hadden vermoed. Verschil van meening omtrent het doel dat men zich voorstelt kan bij eene Nederlandsche Volksvertegenwoordiging niet bestaan; de aanmerkingen voorkomende in het bedoelde voorloopig verslag komen alzoo daaruit voort, dat men de voorgestelde middelen niet in overeenstemming achtte met de behoeften van het oogenblik.

Het ligt geenszins in onze bedoeling om alle argumenten door de Kamer bevestigd om het bedoelde wetsvoorstel te bestriden, aan de ontvinding of aan de geschiedenis te toetsen; evenmin willen wij hier optreden als verdedigers van den vorm waarin dat wetsvoorstel door de Regering werd gedaan. Wij denken ons voor het oogenblik te bepalen tot het uitspreken van het vertrouwen dat, met het oog op het belang der zaak, het tot eene bevredigende overeenstemming tusschen de beide takken der Wetgevende Magt zal zijn te brengen. Maar naar onze krachten zullen wij onze stem verheffen, opdat men zich niet onvoorbereid door het gevaar late overvallen. En er is hier gevaar aanwezig. De ware moed bestaat evenmin in het tarten van dat gevaar als in het sluiten der oogen en het slap laten nederhangen der hand, maar dat gevaar mannelijk onder de oogen te durven zien en met kalm overleg en eendracht die middelen te beramen en uit te voeren die leiden tot de afwijding daarvan, dat is de houding die wij aan onze Natie zouden toewensen.

De worstelstrijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk, een strijd dien men nog zoo kort geleden onmogelijk wande, bepaalt zich nog tot het Italiaansche Schiereiland. In tegenspraak met de in het openbaar door de meeste staatslieden van Europa uitgesproken overtuiging, dat die strijd erlangt tot een algemeen oorlog zal leiden, vleijen zich nog velen dat hij tot een lokalen strijd zal kunnen worden beperkt. Wij behooren niet tot dat getal. De elkander met bliksem-snelheid opgevolgd hebbende gebeurtenissen van den laatsten tijd, de proclamatie des Franschen Keizers aan het leger, de opgewonden stemming van het Duitsche volk, zijn voor ons zoo vele tekenen, dat weldra ook wellicht voor ons Vaderland de tijd van handelen zal zijn gekomen. Mogt die dag aanbreken, dat hij ons dan vinde eendrachtig, sterk in het vertrouwen op ons goed regt en gereed om onze nationale middelen van verdediging te ontwikkelen tegen wien ook onze dienbaren geoorlogtegrond zou willen aandrangen.

Wij hebben den tegenwoordigen politieken toestand van Europa ook voor Nederland gevaarlijk genoemd. Wij wenschen rekenschap van deze onze overtuiging te geven. Wij willen daarbij niet wijzen op daden en woorden van Frankrijks Gebied. Woorden en daden die slechts zoo lang met elkander in harmonie zijn als zij vermeend eigenbelang zulks medebrengt, onverschillig of zij den toets van het volkenregt kunnen doorstaan of niet; wij wijzen veeleer op den opgewonden toestand waarin Duitschland verkeert. Die opgewondenheid is groot en algemeen. Verscheiden Bondsstaten van den tweeden rang, Beieren, Saksen, Wurtemberg, Baden, zien in de tegenwoordige gebeurtenissen de herhaling van het eerste Napoleontische tijdperk. Zij herinneren zich met schaaamte de anti-nationale rol die men hen daarin heeft doen spelen, de vernedering die voornamelijk door hun toedoen het Duitsche Vaderland heeft moeten ondergaan. Zij hebben het gevoel dat die smet niet is uitgewischt door de gebeurtenissen van 1813, noch door het dubbele verraad, alstoen door sommigen hunner op het slagveld gepleegd, en haken naar de gelegenheid om, door een of andere daad van agressie, geheele absolutie te erlangen. Geschraagd en aangehit door Oostenrijk, zullen zij geene provocatie sparen om den oorlog aan den Rijn te doen uitbarsten en daardoor den Duitschen Bond en Pruisen mede te slepen. Daarin nu zien wij de aanleiding tot een Europeeschen oorlog. Het Pruisische Volk mag zich wel is waar in dit oogenblik verheugen in het bezit van eene even verlichte als krachtige Regering, wier openlijk verkondigd streven het is om door het innemen van een onafhankelijk standpunt als groote Mogendheid zich niet te laten leiden, maar zelf die richting te gaan die het wenschelijk acht, maar wanneer eenmaal de oorlogstoots aan den Rijn zal zijn ontstoken, zal zij dan niet moeten zwichten voor den drang der nationale opinie en zal zij niet liever dan de door Frankrijk zoo begeerde parel van Pruisens kroon, de Rijnprovincien, aan het gevaar van een inval te zien blootgesteld, zich aan het hoofd der beweging stellen?

En wanneer onze veronderstellingen waarheid mochten worden, wat zal dan de toestand van ons Vaderland zijn, indien geene krachtige voorzorgsmaatregelen, bij tijds genomen, ons in staat stellen onze neutraliteit des noods met kracht van wapenen te handhaven? Wij wagen het niet den loop der geschiedenissen zoo ver vooruit te loopen en te voorspellen wat geschieden zal of kan; maar zeker meenen wij dat, wanneer de Europeesche oorlog zal zijn uitgebarsten, wanneer alle regten verdeden, alle trakaten verscheurd zullen zijn, elk der groote oorlogvoerende Mogendheden er naar streven zal haar zoo lang getroeteld politiek doel te verwezenlijken. Wij zien reeds in onze verbeelding Rusland den zieken man een bezoek brengen; Oostenrijk onder een of ander voorwendsel de Vorstendommen bezetten, om zich voor eventuele verliezen in Italië te dekken; Frankrijk zijne eeuwen heugende politiek tot „aan den Rijn” met al zijne kracht vervolgen; Engeland eene poging wagen tot vernietiging der Fransche vloot, en Pruisen? . . . O men make zich toch geene illusien omtrent de gevoelens van vriendschap, die onze Duitsche broeders ons toedragen; het 10e gebod „Gij zult niet begeeren,” wordt door Duitschland volstrekt niet van toepassing geacht op Nederland en zijne kolonien. De Nederlandsche Staat wordt daar steeds beschouwd als een roof aan het gemeenschappelijk Duitsche vaderland gepleegd. Het kleine Nederland is voor Duitschland noodzakelijk, om het tot eene zeemogendheid te verheffen en het daardoor dat gewigt te verschaffen waarop het ineent aanspraak te mogen maken.

Overvalt een algemeene oorlog Nederland, terwijl het onbezet is en buiten staat om zich te verdedigen, geen nood! het naburige Pruisen zal zich met de verdediging wel belasten en goedwillig een aanneemschaps in Nederland doen rukken, om den gemeenschappelijken vijand, Frankrijk, te beletten zulks te doen. Die beschermende tussenkomst nu achten wij voor onze nationale eer, voor onze onafhankelijkheid gevaarlijker, dan een vijandelijken inval van Zouaven en Turco's.

Het gevaar van onzen toestand ligt dus naar onze zienswijze niet daarin dat wij door een begin van voorzorgsmaatregelen gerucht zouden maken en de aandacht op ons trekken; veeleer achten wij dat gevaar verbonden aan den weerlozen toestand waarin wij zouden worden geplaatst, zoo onze Volksvertegenwoordiging, door het opperen van onzijdige bezwaren en beschouwingen van militairen aard die zoo groote onkunde en miskenning van den militairen stand verraden, op de gansche Natie onverdiend den schijn wierp van lafhartigheid en onmacht om onzen geoorlogtegrond te verdedigen, van verregaande bekrompenheid, daar waar het geldt om voor onze onafhankelijke nationaliteit de noodige opoffering te doen. De Natie heeft het regt te eischen dat men de Regering in staat stelle voor hare belangen te waken. Waarlijk het oogenblik is ernstig en aller aandacht waard; dat wij dan krachtig zijn door eendragt en de politiek der vreeze niet tot die van Nederland maken. Nederland behoort neutraal te blijven, maar daarbij niet te vergeten dat neutraliteit geene negatieve houding, geene onthouding is; maar neutraliteit regten en verplichtingen medebrengt, die men moet weten te handhaven, des noods te verdedigen.

België en Zwitserland, wier onzijdigheid door tractaten is gewaarborgd, hebben begrepen, en trouwens de verklaring van Frankrijks Keizer is daar om het te herinneren aan wien het ooit mogt vergeten of in twijfel trekken, dat de doode letter van een tractaat eene ijdele figuur is, wanneer daaraan door eigen verkracht geene waarde wordt gegeven. Kalm en zonder veel ophef nemen beide Staten de noodige maatregelen om op alle eventualiteiten voorbereid te zijn. Zij hebben begrepen dat aan een weerloos Land geene keuze overblijft, zelfs niet die van den meester waaraan zij onderworpen zouden worden. Zal Nederland dit ook begrijpen nu het nog tijd is, of zal het dien kostbaren tijd van handelen in onvruchtbare discussien laten voorbij gaan, en voorbij zien dat, naar mate onze neutraliteit minder gewaarborgd is, wij meer op eigen krachten zullen moeten steunen? Neen wij wanhopen niet. De volksgeest moge in Nederland langzaam ontwaken, wanneer hij eenmaal tot bewustzijn is gekomen ontwikkelt hij zich krachtig en staat voor geene opofferingen hoe zwaar ook. Onze leus zij: „Helpt u zelf en God zal u schragen.”

P.

BUITENLAND.

LONDEN den 24 Mei.

II. M. maakt, door Prinses Frederik Willem van Pruisen en de overige leden harer Familie vergezeld, dagelijks uitstapjes in de omstreken van Osborne. Denklijk zal het Hof de wedrennen te Ascott bijwonen.

— In militaire kringen loopt het gerucht dat er plan bestaat tot reorganisatie en vermeerdering van het Koninklijk genicorps, met het doel om dat corps op 10,000 man, derhalve nagenoeg het dubbele van het tegenwoordig cijfer, te brengen. Voorts zou de Regering voornemens zijn langs de geheele kust van Groot Brittanje en Ierland troepen te stationeren, die gedurende den zomer onder tenten en gedurende den winter in barakken gehuisvest zullen zijn, tot na het eindigen der bestaande crisis. Eindelijk spreekt men van eene aanzienlijke en spoedige versterking der vloot te Portland, waar de Royal Albert, het admiraalschip der kanaalvloot, van 131 stukken, en andere groote schepen, dagelijks te gemeot worden gezien.

— De reeds vermelde tegenspraak van het gerucht eener beproefde toenadering tusschen lord Derby en lord Palmerston, door de Morning Herald, is in deze woorden verrat: „De Observer heeft monsterachtige zaken verteld. Dat orakel had de stoutheid

om te zeggen dat lord Derby lord Palmerston beleedigd heeft, door dat hoofd van het voormalig Kabinet en eenigen zijner vrienden uit te noodigen een deel van zijn Ministerie uit te maken! Het voegt er bij dat lord Palmerston die beleediging met waardigheid heeft afgeslagen. Wij kunnen onze lezers verzekeren dat die beide Staatslieden niets van dat aanbod noch van die weigering weten.”

Vervolgens tracht de Morning Herald aan te toonen welke gevolgen het op nieuw aan het bevind komen van lord Palmerston voor de Engelsche staatkunde hebben zou. „Lord Derby en zijne ambtgenooten, — zoo leest men, — hebben zich verbonden tot eene strikte onzijdigheid en tot het handhaven des vredes in Engeland, hoe de oorlog ook rondom ons woeden moge. Lord Palmerston gelooft dat Engeland verpligt is de hand tot eene herstelling van Italië te leenen, en met dat doel zou hij Engelsche legers en vloeten tegen verbonden Mogendheden afzenden, die ons nooit kwaad gedaan hebben en in wier staatkunde het steeds gelegen heeft vriendschappelijke betrekkingen met de Regering en het Volk van Engeland aan te knopen. Indien dus, zoo als de Observer zegt, de komst van lord Palmerston aan het bewind zeker is, dan mag het publiek zich op een langdurigen en kostbaren oorlog, op eene vermeerdering van belastingen en eene vernedering van den handel voorbereiden. Het signaal zal onverwijld gegeven worden en de grenzen van den oorlog zullen zich met snelheid uitbreiden. De rampen die in den aanvang dezer eeuw zoo veel lijden veroorzaakten zullen zich hernieuwen en niemand kan voorspellen hoe ver de strijd zich uitstreken, welke ijselfheden en opofferingen hij na zich slepen zal.”

— Verscheiden onzer dagbladen leveren heden bespiegelingen op het veld der oorlogstaktiek. De Daily News berekent hoe de Oostenrijkers zich zoodanig zullen kunnen versterken dat de Geallieerden buiten de mogelijkheid zullen zijn om opeening punt tusschen de Tessino en Pavia te kunnen doorbreken, zonder ieder oogenblik aan den tegenstand van 25,000 infanteristen en 15,000 ruiters te zijn blootgesteld, terwijl zij, over de geheele linie genomen, zich door 180,000 man tegengehouden zouden zien. Aan den anderen kant hebben de Geallieerden, behalve het voordeel hunner juistheidswapenen, dat der herinneringen aan de gloriejke wapenfeiten van Napoleon I, die, op dezelfde punten, in éénen nacht te midden van 180,000 man heen brak en een der grootste veldheeren van zijnen tijd versloeg. Slagen de Geallieerden hierin nogmaals, dan blijft er voor de Oostenrijkers niets anders over dan den terugtogt, of wel het aanbieden van een algemeen veldslag, die dan een reuzenstrijd zijn zou, zoo als Wellington den slag van Waterloo noemde.

De Morning Herald is op zijne beurt van meening dat de veldmaarschalk Hess, na de aankomst zijns Keizerlijken Meesters, de taktiek van Fabius Cunctator volgen en zich naar de ijzervaste stelling tusschen Verona, Mantua en Peschiera terugtrekken zal.

PARIJS den 24 Mei.

(Particuliere Correspondentie.)

Het gewigtigste nieuws van den dag te Parijs is de proclamatie van Prins Napoleon aan de inwoners van Toskane, gedagteekend van gisteren „op de reede van Livorno.”

„Inwoners van Toskane,” zoo luidt zij, „de Keizer zendt mij in uwe landen op verzoek van uwe Vertegenwoordigers om er den strijd aan te gaan met onze vijanden, de verdukkers van Italië.

„Mijne zending is eene uitsluitend militaire; ik heb mij niet in te laten en ik zal mij niet inlaten met uwe binnenlandsche aangelegenheden.

„Napoleon III heeft verklaard dat hij slechts één doel kende voor zijne eeroovering, namelijk om de heilige zaak der bevrijding van een volk te doen zegelaren, en dat hij nooit onder den invloed zou staan van familie-belangen. Hij heeft gezegd dat het eenige wit van Frankrijk, tevreden met zijne magt, daarin bestond: een bevriend volk aan zijne grenzen te zien, dat aan hem zijne herstelling zal te danken hebben.

„Zoo God ons beschermt en de overwinning schenkt, zal Italië zichzelf vrijelijk kunnen constitueren, en voortaan medetellende onder de Natien, zal het medewerken om het evenwigt van Europa te bevestigen.

„Bedenkt dat geene opofferingen te groot zijn, wanneer de onafhankelijkheid het loon moet worden van uwe pogingen en toont aan de wereld, zoo door uwe censegtheid en uwe matiging als door uwe geestkracht, dat gij waardig zijt vrij te zijn.”

Het is overigens, op zich zelf beschouwd, een hoogst ernstig feit: de tegenwoordigheid van een Fransch leger in Toskane, want het corps van Prins Napoleon is inderdaad een leger. Het telt minstens 40,000 man. Gij zult reeds hebben opgemerkt dat Garibaldi de Oostenrijkers in het Noorden aanvalt aan de oevers van het meer Maggiore; Prins Napoleon zal dit in het Zuiden doen. Het plan der Fransche legerhoofden is dus klaarblijkelijk om het Oostenrijksche leger in het front aan te tasten en achter hunne geleerden den opstand te verwekken en dien met genoegzame strijdkrachten te ondersteunen.

De Patrie voorkomt met de grootste zorgvuldigheid alle bezwaren die er tegen de tegenwoordigheid van Prins Napoleon in Toskane zouden kunnen worden ingebracht. Het blad licht de zinsneden der proclamatie toe en verklaart dat Prins Napoleon niets is dan een generaal in de dienst der Italiaansche zaak; het zegt wel niet met ronde woorden dat hij geen pretendent voor den troon is, maar bekampt reeds vooruit de meening welke daaromtrent zou kunnen ontstaan. Wij mogen dus aannemen dat deze beweging behoort tot het militaire programma van Frankrijk.

Hetzelfde blad deelde gisteren avond mede dat d. Sardinsche Gezant te Parijs in overeenstemming met het Kabinet der Tuilerien de maatregelen had vastgesteld, welke noodzakelijk konden worden gemaakt ter beveiliging van den Toskaanschen handel, en dat dien ten gevolge de Fransche Regering de zeevlag van Toskane onder hare bescherming had genomen. De waarheid van deze mededeeling werd in den loop van den dag in twijfel getrokken en heden avond herroep de Patrie zelfs het voorbarige berigt.

De sluiting der Wetgevende Vergadering is nabij. De Regering heeft eene demonstratie ten gunste der Napoleontische dynastie georganiseerd. De groot ceremoniemeester heeft aan de Kamer doen mededeelen dat, op verzoek van een groot aantal afgevaardigden, diegenen onder hen, welke zouden verlangen hunne opwachting te maken bij den Keizerlijken Prins, aanstonden donderdag door de Keizerin op de Tuilerien zullen worden ontvangen; indien ik wel onderrigt ben is het waarschijnlijk dat de geheele Kamer er zich zal laten vinden; anderen verzekeren dat alleen eene commissie van 50 leden, namens de Vergadering, de Keizerin Regentes de betuiging van hare gehechtheid zou gaan overbrengen.

Zoo als ik u reeds als mijn gevoelen heb te kennen gegeven is het budget zonder belangrijken tegenstand aangenomen. De radikale afgevaardigden hebben zich aan de stemming over de credietwetten ten behoeve van het departement van oorlog onthouden.

De Moniteur heeft heden morgen het berigt van den dood des Konings van Napels bevestigd. Het schijnt in de bedoeling der hoven van Londen en Parijs te liggen om onmiddellijk weder de diplomatieke betrekkingen met het Rijk der Beide Siciliën aan te knopen. Men zegt dat de Prins de la Tour d'Auvergne, thans te Turijn, als gezant van Frankrijk en sir Hudson, eveneens te Turijn, als Britsch gezant naar Napels zouden vertrekken. Alleen het laatste schijnt zeker; het eerste houdt ik voor twijfelachtig. Zoodra de tijding van den dood van Ferdinand II te Weenen bekend was, is de heer von Hübnér naar Napels gereisd, belast met eene bijzondere zending. Het is niet waarschijnlijk dat de Oostenrijksche invloed in Napels zegeviert, ondanks alle pogingen der nieuwe Koningin, dochter van den Beijerschen Vorst en schoonzuster van Keizer Frans Jozef. De Russische invloed ter eener en de dreigende revolutie ter ander zijde, zullen ongetwijfeld de Regering beletten die rigting in te slaan.

En curieus proces is heden voor de burgerlijke regthbank gevoerd. De zwarte doctor, de genezer van kankerlijders, was gesommeerd om eene som van 2000 francs te restituëren, welke hij vooraf had ontvangen voor eene genezing die . . . hij niet heeft verrigt. Ik zal u later den uitslag mededeelen.

De heer Ach. Jubinal is op nieuw ingewijd als hoofdredacteur van den Messenger. De heer Dumont blijft evenwel zijne uitdaging volhouden.

Heden was ter beurze het gerucht verspreid van eene nieuwe overwinning, door onze troepen behaald. Het spreekt van zelf dat dit zich nu voortaan dagelijks zal herhalen.

Het rapport van den generaal Forey zal ook u thans hekend zijn. Het bevestigt de reeds ontvangen bulletins.

— De Keizerin blijft geregeld hare dagelijksche rijtoertes doen en wordt bij die gelegenheden door de menigte met geestdrift begroet. Bovendien bezoekt zij vlijtger dan ooit verschillende instellingen van liefdadigheid.

— Lord Stratford de Redcliffe wordt uit Turijn te Parijs verwacht.

— Reeds is per telegraaf gemeld, dat de Moniteur heden morgen het officiële rapport van den generaal Forey nopens den slag van Montebello mededeelt, welk stuk de maarschalk Baraguay d'Hilliers den Keizer heeft doen toekomen.

Dat rapport luidt in zijn geheel dus:
Voghera den 20 mei 1859, te middernacht.

„Mijnheer de Maarschalk!
„Ik heb de eer u bij deze verslag te geven van den strijd welke mijne divisie heden heeft geleverd.

„Des middags ten half één ure onderrigt dat eene sterke Oostenrijksche kolonne, met gescht, Casteggio bezet en de wachtposten der Piemontesche kavalerie van Montebello verdreven had, begaf ik mij terstond naar de voorposten, op den weg van Montebello, met twee bataillons van het 74ste regiment, bestemd om twee bataillons van het 84ste op te nemen, op dien weg voor Voghera op de hoogte van la Madura gelegerd.

„Inmiddels greep het overige mijner divisie naar de wapenen; eene batterij artillerie (de 6de van het 8ste regiment) trok aan het hoofd op.

„Gekomen aan de over de beek Fossagazzo geworpen brug, de uiterste grens onzer voorposten, deed ik eene sectie artillerie in batterij opstellen, regts en links ondersteund door twee bataillons van het 84ste, wier tirailleurs zich langs de beek plaatsten.

„Inmiddels was de vijand van Montebello naar Ginestrello voortgerukt, en onderrigt dat hij zich op mij rigtte in twee kolonnen, de een langs den grooten weg, de andere langs den weg van den spoorweg, beval ik aan het linker-bataillon van het 74ste den weg naar Cascina Nuova te dekken, en aan het andere bataillon zich regts van den weg achter het 84ste te begeven.

„Deze beweging was nauwelijks geëindigd, toen een levendig geweervuur over de geheele linie tusschen onze tirailleurs en die van den vijand, die tegen ons oprukte, geopend werd, terwijl zijne tirailleurs door de hoofden der kolonne, die van Ginestrello kwamen, ondersteund werden. De artillerie opende hare vuur op hen met goeden uitslag; de vijand beantwoordde dit.

„Ik beval toen aan mijn rechterflank vooruit te rukken. De vijand week terug voor de beweging onzer troepen; maar, bemerkende dat ik slechts één bataillon aan de linkerzijde van den weg had, richtte hij daartegen eene sterke kolonne. Doch dank zij den moed en de ferme houding van dit bataillon, gekommandeerd door den kolonel Cambriels, en de gelukkige aanvallen der Piemontese kavalierie, bevonderswaardig aangevoerd door den generaal de Sonnaz, moesten de Oostenrijkers terugtrekken.

„Op dit oogenblik voegde zich de generaal Blanchard, gevolgd door het 98ste en door een bataillon van het 91ste (de beide andere waren te Oriolo gebleven, waar zij eene ontzetting hadden gehad) bij mij en ontving bevel het bataillon van het 74ste, belast met de verdediging van den spoorweg, af te gaan lossen en zich te Cascina Nuova sterk te vestigen.

„Van deze zijde verzekerd, voerde ik mijn rechterbataillon wederom vooruit, en maakte mij, niet zonder een heftigen weerstand, van de positie te Binestrello meester. Daar ik toen oordeelde dat ik, loor met het gros der infanterie de linie der hoogten te volgen, en den weg met mijn door de Piemontese kavalierie beschermde artillerie, mij gemakkelijker van Montebello zou meester maken, organiseerde ik op die wijze mijn kolonnen van aanval onder de bevelen van den generaal Beuret.

„Het 17de bataillon jagers, ondersteund door het 34ste en 74ste, echelonsgewijze opgesteld, wierpen zich op het zuidelijk gedeelte van Montebello, waar de vijand zich versterkt had.

„Toen ving een strijd van man tegen man in de straten van het dorp aan, dat huis voor huis moest veroverd worden. Het was gedurende dit gevecht dat de generaal Beuret aan mijne zijde doodelijk gewond werd.

„Na een hardnekkigen weerstand moesten de Oostenrijkers voor de aandrif onzer troepen wijken. In afschoon sterk op het kerkhof verschanst, zagen zij zich ook deze laatste stelling met de bajonet ontukken, onder den duizendwerf herhaalden kreet: Leve de Keizer!

„Het was toen half zeven ure. Ik oordeelde het voorzigtig de voordeelen van het gevecht niet verder uit te strekken en deed mijnne troepen achter de helling van den grond waarop het kerkhof ligt halt houden, terwijl ik de hoogte met vier stukken geschut en talrijke trauilleurs bezette, die de laatste Oostenrijksche kolonnen binnen Casteggio terug dreven. Kort daarna zag ik die kolonnen Casteggio ontruimen, waar zij eene achterhoede lieten, en den weg naar Casatisma inslaan.

„Ik kan, mijnheer de Maarschalk, den moed onzer troepen in dit gevecht niet genoeg roemen. Allen, officieren, onderofficieren en soldaten, hebben in geestdrift gewedijverd. Ik zal ook de officieren van mijnne staf niet vergeten, die mij onverbeterlijk hebben bijgestaan.

„Ik zal later de eer hebben u de namen dergenen te melden die zich bijzonder onderscheiden hebben.

„Met juistheid ken ik het cijfer onzer verliezen nog niet. Zij zijn talrijk, vooral onder de hoofdofficieren, die het in ruime mate met hun leven hebben geboet. Ik schat dat cijfer op tusschen de 600 en 700 dooden en gekwetsten. De verliezen des vijands moeten aanzienlijk geweest zijn, te oordeelen naar het getal der dooden, die inzonderheid in het dorp Montebello gevonden zijn.

„Wij hebben ongeveer 200 krijgsgevangenen gemaakt, waaronder een kolonel en verscheiden officieren. Verscheiden eissons der artillerie zijn insgelijks in onze handen gevallen.

„Mijnheer de Maarschalk, ik acht mij gelukkig dat mijnne divisie de eerste geweest is die zich met den vijand heeft gemeten. Deze roemrijke bloeddoop, die een der schoone namen uit den tijd des Keizerrijks in het geheugen terugroept, zal, hoop ik, een dier merkpalen aanwijzen welke in de dagorder des Keizers zijn aangeduid.

„Ik noem mij met eerbied,

„Mijnheer de Maarschalk,

„Uw nederige en gehoorzame dienaar,

„De generaal bevelhebber der 1ste divisie van het 1ste korps.

„FOREY.

„P. S. Volgens van alle zijden bij mij inkomende berichten, zouden de strijdkrachten des vijands niet beneden de 15 a 18000 man geweest zijn, en, wanneer ik mag afgaan op de berichten der gevangenen, zouden zij dat cijfer verre overtreffen.

— De Monteur behelst ook een onderhoudend verslag wegens de persoonlijke verrigtingen des Keizers in de laatste dagen. Wij ontleenen daaraan het volgende:

Den 19 mei reed de Keizer uit, om Tortona en de omstreken te verkennen. Deze eertijds versterkte stad, die den weg van Alessandria naar Piacenza bestreek, werd, zegt men, door Brennus gesticht en door Frederik Barbarossa verbrand en stond meermalen een merkwaardig beleg door. Thans is zij eene opene stad, alleen om hare brug over de Scrivia uit een militair oogpunt belangrijk. Om op hunnen terugtocht den vijand tegen te houden hebben de Oostenrijkers die brug willen doen springen, maar dit is hun slechts voor een klein gedeelte gelukt. Eene kompagnie Fransche wreklieden, door ingenieurs bestuurd, werd onverwilt tot herstelling der gemeenschap afgezonden. Van dit hulpcorps laat zich zeer veel verwachten. Na alles naauwlettend in oogenschouw genomen te hebben, betuigde de Keizer zijn genoegen aan de ingenieurs en deed belooningen aan de wreklieden uitreiken, die de schade misschien in korteren tijd hersteld hebben dan de vijand noodig had om die te veroorzaken. Z. M. ging vervolgens de op korten afstand van daar gekantonnerde Fransche troepen bezoeken en overtuigde zich in persoon van hunne uitstekende gezondheid, uitmuntende houding en krijgshaftig voorkomen. Meermalen onderhield hij zich gemeenzaam met hen en vroeg hen naar bijzonderheden wegens alles wat hunnen welstand betrof. Zulks maakte een diepen indruk en bij het heengaan des Keizers werd hij met levendig gejuich begroet. Ten vijf ure was hij in het hoofdkwartier terug.

Vrijdag ochtend ten vier ure begaf de Keizer zich langs den spoorweg van Alessandria naar Casale. Daar aangekomen steeg hij te paard en bezigtigde de vestingwerken, eenige jaren geleden door de Sardijnische Regering veroverd, die daarbij getoond heeft het gewigt dezer op den regiover der Pô liggende vesting volmaakt begrepen te hebben. In de 16de en 17de eeuw was het eene der sterkste plaatsen van Europa, die, met Pignerol en Mantua, het bezit van Italië waarborgden. Zij stond meer dan één zwaar beleg door, vooral in 1630. Na den Rijswijkschen vrede zijn hare vestingwerken in 1696 geslecht.

De Keizer trok nu de rivier over, deed eene verkenning naar Vercelli en had, te Casale teruggekeerd, een onderhoud van ruime uur met Koning Victor Emmanuel, die uit zijn hoofdkwartier derwaarts gekomen was. De Keizer was ten negen ure te Alessandria terug, om des namiddags ten drie ure de vlakte van Marengo te gaan bezichtigen. Aan het kasteel gekomen dat op de plaats van den veldslag

gesticht is, verliet Z. M. zijn rijtuig en bezocht het museum, waar de op het slagveld verzamelde wapenen vereenigd zijn, bezigtigde die roemrijke overblijfselen met beangstiging en ging toen naar de kapel, om met aandoening de daar verzamelde gebanten der krijgslieden aan te staren, die zich op dien onvergetelijken dag onsterfelijk maakten. Na het kasteel verlaten te hebben nam hij het slagveld zelf in oogenschouw, de brughoofden over welke de Oostenrijkers zich in de vlakten verspreidden, de door de generaals Lannes en Victor in den aanvang van den strijd bezette stellingen, de beek van Fontanone wier overgang zoo fel betwist werd, het dorp Marengo en den weg van Alessandria naar Piacenza, waar Lannes, door de overmacht overrompeld, den grond dien hij gedwongen werd af te staan zoo hardnekkig verdedigde; San Giulano, waar Desaix, op het hooren van het kanongebulder teruggekeerd, het wijken onzer troepen tegenhield, maar den dood vond; eindelijk de plek waar Kellermann den beroemden aanval in de flank bewerkstelligde en het lot van den veldslag besliste. Daarna is de Keizer over Castel Ceriolo naar Alessandria wedergekeerd, langs de Fanaro den weg volgende op welken de generaal Ott eene poging aanwande om het Fransche leger af te snijden.

— Men zegt dat twee of drie steden in Savoie tot depôts van een gedeelte der krijgsgangenen zullen worden aangewezen.

— Volgens berichten uit New-York, te Havre ontvangen, zou de zaak der onafhankelijkheid van Italië, en de bijstand door Keizer Napoleon III daaraan geschonken, bij het Amerikaansche volk veel sympathie verwekken.

KEULEN den 24 Mei.

Gisteren avond arriveerden alhier per extra trein uit Brussel Prins George van Saksen en zijne Gemalin, begeleid door den Hertog van Oporto, broeder van laatstgenoemde. Zij waren vergezeld van een talrijk gevolg en aan het spoorwegstation begroet door den Portugesch Consul alhier. Zij hebben gisteren avond nog den Dom bezocht en zijn heden morgen ten zes ure met de stoomboot Rijnpoortwaarts gevaren.

— Als een bewijs hoezeer de nationale geestdrift zich tot zelfs in de hoogste kringen openbaart, verdient melding te worden dat van de in den omtrek van Potsdam vereenigde troepen, op bevel van den Prins Regent, 18 man op het kasteel Babelsberg zijn ingekwartierd, afschoon, zoo als men weet, de vorstelijke paleizen en kasteelen in Pruisen vrij zijn van inkwartiering.

— Uit Osnabrück wordt geschreven dat noch de Oostenrijksche gezindheid der Regering, noch het zich op den voorgrond stellen bij de Bondsvergadering tot het uitlokken van meer dan defensieve maatregelen, door de bevolking van Hannover wordt gebillijkt. Integendeel zouden de vrijzinnigen in den Lande zich gaarne met volle vertrouwen aan de leiding van Pruisen overgeven, dat naar hunne meening zelfs nog wel eenigen tijd had kunnen wachten met zich te wapenen. Intusschen is die eenstemmige vaderlandsche gezindheid wellicht goed om den veroveringslust te doen bekoelen; de grootste vrees voor de Franschen echter wordt in Hannover gevoeld door hen wier geweten niet zuiver is.

— Men schrijft uit Weenen dat een gedeelte van de militaire centraal-kanselarij des Keizers den 21 dezer naar Verona is vertrokken. De oprigting van vijf nieuwe jager-bataillons is bevolen en moet in den kortst mogelijken tijd geschieden. Men spreekt ook nog van de vermeerdering der artillerie en het oprigten van onderscheiden regementen ligte kavalierie.

— De Ostdeutsche Post verzekert naar vertrouwde opgaven, dat het berigt door de Militär-Zeitung medegedeeld, omtrent een brief door den Keizer van Rusland aan Prins Alexander van Hessen geschreven, ten eenenmale ongegrond is.

— Het doortrekken van een Oostenrijksch legerkorps, uit Boheme komende, door Beijeren naar Tyrol, wordt bevestigd. Van de zijde der Bondsvergadering kan tegen dat feit geen bezwaar bestaan, daar alleen het zamentrekken van troepen, wanneer daaruit tot eenige provocatie te besluiten ware, in strijd zou zijn met art. 36 der Weener-slotacte.

— Het verschijnen van eene Fransche vloot voor Venetië heeft in de militaire kringen van Oostenrijk geene verrassing gebaard. Sedert lang zijn er belangrijke maatregelen genomen ter verdediging van de stad der Doges. De verdedigingslinie van Venetië ligt, aan de zeezijde, langs de smalle strook lands die bij het fort San Nicolo aan de haven van Lido begint en bij den inham van Malamocco aan het fort Alberoni eindigt. Bij dezen inham, gedekt door het fort, ligt de vloot van Oostenrijksche oorlogstoombooten, ongeveer 400 a 500 stukken sterk, gekommandeerd door den schout bij nacht Fautz. Wanneer een ernstig gemeente aanval op Venetië mogt plaats grijpen, wordt hij op die plaats verwacht, daar alleen van dit punt uit grotere schepen de Lagunen binnenvaren en Venetië bedreigen kunnen. De ingang aan de Lido-haven bij het fort San Nicolo is alleen bevaarbaar voor kleinere vaartuigen, zoo als de stoombooten der Lloyd; zelfs de toegang tot die haven is voor diepgaande schepen van allerlei soort, oorlogs- of koopvaardijvaartuigen, hoogst bezwaarlijk wegens de zandbanken, die zich op deze hoogte in de zee voordoen. Lager, zuidelijk van Malamocco tot Chioggia, treft men eveneens eene linie van defensie aan, die eindigt aan het fort Brondolo, maar waardoor meer de monding van de Pô dan wel de eigenlijke toegang tot Venetië wordt beheerscht. De stad zelve heeft in den laatsten tijd een nieuwen kommandant gekregen, den luitenant-veldmaarschalk Alemani, en bezit eene sterke bezetting. Tooneelen zoo als zich in 1848 hebben voorgedaan worden door de Oostenrijkers dus niet gevreesd. Het morrende deel der bevolking, de Signori, is naar buiten; de lagere volksklassen zijn over het algemeen niet ongunstig gezind ten aanzien van de zachte heerschappij van Oostenrijk.

BRUSSEL den 25 Mei.

Prins George van Saksen en zijne jeugdige Gemalin, donna Maria Anna, zuster des Konings van Portugal, waren, na laatstleden zaterdag afscheid van Koningin Victoria genomen en Engeland verlaten te hebben, zondag namiddag ten half vijf ure, aan boord van het Portugesch stoomfregat Bartholomeo Diaz, te Antwerpen gearriveerd en door de Saksische en Portugesch Gezanten ontvangen. Terstond hebben zij de reis naar Brussel voortgezet, waar zij des avonds aan het station van den spoorweg door den Hertog van Brabant en den Graaf van Vlaanderen werden verwelkomd. Met hoffrijtuigen werden de Vorstelijke reizigers naar het Koninklijk paleis gebracht, waar des avonds een galamaltijd werd gehouden, tot bijwoning waarvan onder anderen verscheiden Ministers, leden van den Senaat en meerdere aanzienlijken genoodigd waren. Maandag morgen gebruikten de Prins en de Prinses het ontbijt met den Koning en de Koninklijke Familie op het kasteel van Laeken, waarna zij des middags ten een ure hunne reis naar Duitschland langs den spoorweg hebben voortgezet.

— Zoo als te verwachten was, heeft de Minister van binnenlandse zaken gisteren in de vergadering van

den Senaat verklaard dat de Regering zich niet kon vereenigen met het voorstel van de drie leden, strekkende om de beraadslaging over het wetsontwerp ter verklaring van art. 84 der gemeentewet uit te stellen tot in het volgende zittingjaar. De Minister deed uitkomen dat zulk een uitstel, louter uit een politiek oogpunt gezien, de bedoeling der Regering juist in de hand zou werken, daar zij na de aanstaande verkiezingen waarschijnlijk op een grooter aantal stemmen zou kunnen rekenen. De onzekerheid en de spanning waren echter te groot in het Land om deze proef te mogen wagen en daarom verlangde de Regering tot eene beslissing te komen. Met krachtige woorden wierp de Minister nog eenmaal de beschuldiging van de Regering af, dat zij de liefdadigheid aan banden wilde leggen. Neen, het was juist in het belang der menschheid dat men het beheer der gelden, tot liefdadige doeleinden aangewezen, aan voldoende waarborgen onderwierp, zonder daarom de regten der erfmakers te verkorten.

De voorstellers der verdragging hebben daarop hun verlangen te kennen gegeven, dat de Senaat, na den Minister gehoord te hebben, eerst morgen eene beslissing neme.

Dienvolgens is besloten en voor het overige heeft de Senaat zich, even als de Kamer der Vertegenwoordigers, met onderwerpen van ondergeschikten aard bezig gehouden. De laatste is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

PER TELEGRAAF.

BRUSSEL den 25 Mei.

De Senaat heeft heden het wetsontwerp nopens de publieke liefdadigheid met 26 tegen 24 stemmen aangenomen; 2 leden onthielden zich van de stemming.

LONDEN den 25 Mei.

De Morning Post zegt, dat Engeland den heer James Hudson, Oostenrijk den heer Hubner en Sardinië den heer Salmour naar Napels zal zenden, terwijl nog niet bekend is welke gezant door Frankrijk tot Koning Frans II gezonden zal worden.

De Times meldt de terugkomst van lord Elgin en voegt er bij dat deze Staatsman Engeland in de tegenwoordige omstandigheden van nut kan zijn.

(Latere Depêche.)

Door lord Malmesbury is verklaard, dat Toskane voortaan als eene oorlogvoerende Mogendheid moet worden beschouwd.

Kossuth heeft gisteren in eene meeting te Manchester gezegd, dat hij Engeland zou verlaten met het oog op een aanstaanden opstand in Hongarije.

BERN den 24 Mei.

De Oostenrijksche troepen verlaten Como en Milaan, om zich naar de Adda te concentreren.

Met zich naar Varese, nabij de Zwitsersche grenzen, te begeven, beoogt Garibaldi het Land in beweging te brengen. De inwoners hebben daar verscheiden Oostenrijksche soldaten ontwapend.

BERN den 25 Mei.

In Lombardije hebben revolutionaire bewegingen plaats. De Zwitsersche stafdivisie Bontems trekt heden naar Lugano en wordt door alle troepen gevolgd.

(Latere Depêche.)

Te Camerloto wachten 2000 man Oostenrijksche troepen op versterking, ook van artillerie.

Garibaldi wordt te Como verwacht.

Gisteren bevonden zich de voorposten te Malrate.

WEENEN den 25 Mei.

De baron von Kubeck zal worden benoemd tot definitief voorzitter der Bondsvergadering.

Ter beurs was heden het gerucht in omloop, dat vorst Gortschakoff zal aftreden als minister van buitenlandse zaken in Rusland.

Bij Keizerlijk rescript is de aartshertog Karel Lodewijk, stedehouder van Tyrol, uitgenoodigd om de vereischte maatregelen te verordenen tot verdediging van dat Land; ook moet hij de permanente commissie uit de vertegenwoordiging versterken met mannen van vertrouwen, opdat de Regering bekend worde met het gevoelen van verstandige vaderlandslievende mannen.

MARSEILLE den 24 Mei.

Brieven uit Rome van den 22 dezer maken gewag van eene bloedige botsing, welke te Cesena heeft plaats gehad tusschen de Zwitsers en de zich naar Piëmont begevende vrijwilligers. Men telde verscheiden dooden en gewonden.

Onder het aanheffen van den kreet leve de Paus! hebben de boeren te Faenza eene manifestatie gedaan. De beweging schijnt zich uit te breiden tot de Legatien en wel het gedeelte dat aan Toskane grenst.

Een berigt uit Napels van den 21sten des avonds meldt, dat gedurende de laatste uren des Konings troepen rondom Caserti gekampeerd waren. Te Napels waren de troepen geconsigneerd. De generaals overnachten in de forten. De Hertog van Calabrië heeft verscheiden personen doen arresteren, die beschuldigd werden zich tegen zijne troonsbestijging te zullen kanten. De derde liting ondervond groote moeilijkheid; vele miliciens weken naar het gebergte uit.

Uit Beyruth schrijft men dat de Grootvorst Konstantijn daar den 9 dezer met zes Russische bodems is aangekomen.

MARSEILLE den 25 Mei.

Heden zijn alhier Oostenrijksche krijgsgevangenen aangebragt.

DRESDEN den 25 Mei.

De Zitting van den Landdag is heden door den Koning geopend met eene rede, in welke hij de aanvrage van credieten aankondigde uit hoofde van den tegenwoordigen toestand van Europa, waardoor de bestaande verdragen, waarop het Europeesche evenwicht rust, worden bedreigd. Z. M. verklaarde zich zelfden bewust te zijn, dat hij steeds had geijverd voor de eer van Duitschland en het heil van Saksen. Mogt het tot een strijd komen voor de regtvaardige zaak, dan vertrouwde hij dat God met Saksen en geheel Duitschland zoude zijn.

TURIJN den 25 Mei.

De Oostenrijksche generaal Giulay trekt zijn hoofdkwartier naar Garlasco terug. Hij heeft bevolen dat overal de wapenen verbeurd verklaard en in beslag genomen moeten worden, terwijl verzet daartegen met de doodstraf door den kogel moet worden gestraft.

De troepen van Modena hebben zich van Reggio naar Brescello teruggetrokken, waar de Hertog van Modena verdedigingsdoelblijfselen maakt.

Bij het bezetten van Varese heeft Garibaldi daar vele Oostenrijksche gevangenen gemaakt.

TURIJN den 25 Mei.

Een officieel bulletin bevestigt het binnentrekken van Garibaldi te Varese, waar de bevolking zich met geestdrift heeft verklaard voor de nationale zaak van Italië en voor Koning Victor Emmanuel van Sardinië.

De Oostenrijksche generaal Giulay blijft terugtrekken.

Door den heer Carafa is alhier officieel kennis gegeven van de troonsbestijging des nieuwen Konings van Napels.

ALESSANDRIA den 24 Mei.

De in het gevecht van Montebello gewonden zijn herwaarts overgebracht.

De gevangen gemaakte Oostenrijkers zijn van hier naar Genua vertrokken, om van daar op Marseille te worden gerigt. Voor hun vertrek heeft de Keizer hun ondersteuning in geld doen verstrekken.

NAPELS den 24 Mei.

Koning Frans II heeft gisteren de teugels van het bewind aanvaard.

In het geheele Koninkrijk heerscht rust.

LONDEN den 25 Mei.

KOFFIJ vast; native Ceylon naar kwal. 53/ a 56/; Rio 48/ a 54/. — SUIKER bilijker; Mauritius 37/6 a 40/. — THEE. Ord. Congo 14 1/2 a 14 1/2. — RIJST prijshoudend; Necransie 10 d.; Madras 9/ a 9/6. — PIMENT en PEPER vast. — SALPETER vast op vorige notering. — OLIE. Lijn- 29/ en Palm- 63/. — METALEN. IJzer 48/ a 48/6, Banka Tin 133/ a 134/. — TALK. In loco 54/6. — GRANEN onveranderd.

LIVERPOOL den 25 Mei.

KATOEN. 6000 b. werden tot onveranderde prijzen afgedaan.

BERLIJN den 25 Mei.

ROGGE per Mei 39 1/2 th. — RAAPOLIE per Mei 10 1/2 th. — ANTWERPEN den 25 Mei.

KOFFIJ vast. — SUIKER flauw. — GRANEN. Witte Tarwe f 11 3/4; Roode idem f 11 1/2. Rogge 6 1/2.

MADRID den 24 Mei.

Spanje 1 1/2 pc. 28.25; dito 3 pc. 38.25.

PARIS den 25 Mei.

Frankrijk 3 pc. 61.10; dito 4 1/2 pc. 88.50. Credit Mob. 578. Spanje 1 1/2 pc. 26 3/4; dito Binnenl. 3 pc. 36 1/2.

LONDEN den 25 Mei.

De 3 pc. Gecons. 91 3/4. Spanje 1 1/2 pc. 28 1/2; dito Buitenl. 3 pc. 39 3/4. Portugal 3 pc. 40. Mexico 3 pc. 16 3/4. Peru 4 1/2 pc. 82 1/2; dito Eng. 63. Venezuela 4 1/2 pc. 35 3/4; dito Uitgest. 15. Illinois Shares 54 a 56; dito Bonds 69 a 71. Holland 4 pc. 91 1/4.

WEENEN den 25 Mei.

Nationale Metalliek 5 pc. 65. Metall. 5 pc. 60.25. Wissel Londen f 145 1/2.

FRANKFORT den 25 Mei.

Metalliek 5 pc. 38 1/2; dito Nationale 42 1/2.

ANTWERPEN den 25 Mei.

Spanje 1 1/2 pc. 25 3/4; dito Binnenl. 3 pc. 35 1/2. Metall. 5 pc. 39; dito Nationale 5 pc. 42 1/2.

BINNENLAND.

SGRAVENHAGE den 25 Mei.

Z. M. de Koning is heden ochtend ten vijf ure per extra spoortrein van hier naar het Loo vertrokken.

— Zijne Exc. de Minister van Oorlog heeft gisteren de hoofd- en verdere officieren van het 3de regement dragonders alhier in garnizoen ten gehoorde ontvangen.

— De schuitedienst op Scheveningen langs het kanaal zal met 1 juni worden hervat; er zullen echter dezen zomer 5 toeren daags worden gedaan, omdat het verleden zomer bleek dat 4 niet voldoende waren om het groote aantal passagiers over te brengen.

— Gisteren is bij den Hoogen Raad behandeld de zaak van M. Oosterbaan, requirant van cassatie tegen een arrest van het Hof in Noordholland, waarbij hij ter zake van twee valscheden in onderhandsch geschrift en geschrift van koophandel is veroordeeld tot zeven jaren tuchthuistraf en vier geldboeten elk van f 50. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer mr. Voorduin heeft de heer mr. Jacobson namens den requirant voorgedragen en toegelicht drie middelen van cassatie. De advocaat-generaal mr. Karseboom zal op 30 dezer zijne conclusie nemen.

— Heden heeft de Hooge Raad verworpen de voorziening in cassatie ingesteld door L. F. de Goede, herbergier en landhouwer te Aardenburg, tegen een arrest van het Hof in Zeeland, waarbij hij wegens diefstal bij nacht door meer dan een persoon tot vijf jaren tuchthuistraf is veroordeeld.

In de zitting van den Hoogen Raad van heden heeft de advocaat-generaal Römer geconcludeerd tot verwerping van het beroep, ingesteld door den heer J. van Bonga, uitgever van de Amsterdamse Courant, tegen een vonnis der Regtbank te Amsterdam, waarbij hij wegens het plaatsen eener advertentie van eene vreemde loterij is veroordeeld tot eene geldboete van f 25.

— Mme. Raais, tweede chanteuse aan de Opera alhier, voor wie dezer dagen eene benefice voorstelling heeft plaats gehad, heeft de opbrengst daarvan gestorft in de algemeene kas der aan het tooneel verbonden artisten.

— Naar men ons meldt wordt de beroemde zangeres Rosa van Os, onze stadgenoot, die zich uit haren behoeftigen stand door haar voortreffelijk orgaan tot eene aanmerkelijke hoogte heeft verheven, binnen eenige weken in de residentie verwacht om tijdelijk alhier te verblijven.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 26 dezer bestaan uit Guillaume Tell, grand-opéra.

STATEN-GENERAAL.

In de zitting der Tweede Kamer van heden, van welke wij in een volgend N.º meer breedvoerig verslag geven, zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp betreffende de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie. Achtereenvolgens werd het woord gevoerd door de heeren van der Veen, Westerhoff, Sloet tot Oldhuis, de Kempener, van Reede van Oudshoorn, van Eck, van Heiden Reinestein, van Deense, van Asch van Wijck en van der Linden. Morgen voortzetting der discussie, alsdan is de heer Strens aan het woord.

WETSONTWERPEN tot verhooging van Hoofdstuk X der Staatsbegroting (Mobiliteitsverklaring van het Limburgsch contingent) en tot het doen zamenblijven van de Miliciens daarvan.

In de memorie van beantwoording tot bovengemelde wetsontwerpen betrekkelijk leest men onder anderen, dat het aan toevallige omstandigheden te wijten is dat de wetsontwerpen tot het zamenblijven der milicie vier dagen later bij de Kamer zijn ingezonden dan die betrekkelijk de noodige verhoogingen van hoofdstuk X. De wetten waren gelijktijdig gereed gemaakt en de Koninklijke boodschappen zijn allen van 11 mei. De Kamer zal zich gelieven te herinneren, dat de Koning zich toen op het Loo bevond en alle verdere gevolgtrekkingen vervallen daardoor.

De Regering verklaart zich tegen het zamenstellen der beide wetten.

De klacht over gemis aan inlichtingen wordt niet in alle opzichten als gegrond erkend. Men meende zich van verdere inlichtingen te kunnen onthouden wegens de bekendheid der verdragen. De Regering voldoet echter aan het geuit verlangen.

De verplichtingen van Limburg jegens den Bond vloeijen voort uit het tractaat van 1839, wegens de scheiding van Nederland en België. Op de schikkingen dienaangaande met den Bond gemaakt rust art. 1 der Grondwet. Uit de overgelegde Bondsbesluiten van 23 en 28 april blijkt, dat de *Kriegsbereitschaft* slechts in zoover van mobilisatie verschilt

dat de contingenten marschvaardig moeten gemaakt worden, en gereed om bij de eerste vordering naar de nader aan te wijzen verzamelaars op te rukken. De Regering kan niet antwoorden op de vraag hoe vóór 1830 in een dergelijk geval zou zijn gehandeld. Volgens besluit der Bondsvergadering van 29 juli 1841 zou het contingent voor Luxemburg en Limburg tezamen bedragen 2536 hoofden en het cijfer der bevolking op 253,583 zielen gesteld met eene reserve van 845 en tot aanvulling 423 hoofden, te zamen 8904. Later werd dat Limburgsch contingent afzonderlijk georganiseerd met 1826 man.

Na onderscheidene reorganisaties werd in 1846 besloten de sterkte van het Limburgsch contingent te bepalen op 597 man, of liever een regiment kavalierie van 499 paarden en eene batterij van 8 stukken. Ten gevolge van de overeenkomst met Nassau werd evenwel ten slotte bepaald dat Limburg zou leveren 870 paarden, welke overeenkomst de Bondsvergadering den 29 maart 1855 goedkeurde voor den voet van vrede en op 966 man voor den voet van oorlog, terwijl het noodig werd met het oog op de non-combatanten volgens § 4 der *Revidirten Kriegsverfassung* het cijfer te brengen op 96 officieren en 1030 troepenpaarden. De Regering betoogt dat deze vermindering in het belang van Limburg was.

Bij Koninklijk besluit van 30 juni 1842, n.º 74, werd bepaald dat het Limburgsch contingent zooveel mogelijk uit vrijwilligers zou bestaan; zonder twiifel kan men ieder militair, vrijwillig dienende, bestemmen om te dienen bij dat gedeelte van het leger, dat voor het voldoen der verplichtingen door Nederland te vervullen ten aanzien van eene provincie van het Rijk moet worden aangewezen. Dit komt overeen met art. 178 der Grondwet. Het 5de reg. dragonders heeft eene afzonderlijke organisatie en bevat de elementen voor het contingent. De miliciens worden met 1 jaar in reserve gesteld overeenkomstig de Bondsvoorschriften. De Regering verklaart dat het voornemen bestaat het contingent in marschvaardigen staat te brengen door overplaatsing van het personeel; dat het 3de reg. ontbreekt uit de andere reg. kavalierie (vrijwilligers) of overplaatsing van miliciens, herkomstig uit Limburg. Ten opzichte der officieren zal de Regering de meeste omzigtigheid handelen en alleen tot de overplaatsing overgaan, zoo daartoe de onvermijdelijke noodzakelijkheid mogt ontstaan.

Ten aanzien van het bezwaar dat geacht kan worden daarin gelegen te zijn, dat bij de mobilisatie van het Bondsleger, waardoor het Limburgsch contingent verplicht zou worden aan den krijg deel te nemen tegen eene bevriende Mogendheid en daardoor de onzijdigheid van Nederland in gevaar zou komen, is het der Regering voorgekomen, dat zelfs, indien dat geval zich onverhoopt mogt voordoen, volgens de algemeen als geldig erkende regelen, de neutraliteit ongeschonden zou blijven. De Regering verzekert dat zij ter geschikter tijd in overweging zal nemen in hoever het contingent, hetzij geheel, hetzij ten deele naar Limburg is over te brengen.

Bij een gewijzigd wetsontwerp worden eenige wijzigingen in de redactie gemaakt.

De volgende stukken zijn tot inlichting bij de Memorie van Beantwoording gevoegd:

- I. Die *Kriegsverfassung* des Deutschen Bundes, nach den Bundesbeschlüssen der Jahre 1821 und 1822.
- II. Die revidirten Abschnitte der *Kriegsverfassung* des Deutschen Bundes mit Hinzufügung ergänzender Nachträge.
- III. Protocol der 22ste zitting van de Bondsvergadering van 29 juli 1841.
- IV. Besluit van den 28sten oktober 1840, n.º 58.
- V. Besluiten van 30 juni en 9 augustus 1842 n.º 75 (eerste formatie contingent.)
- VI. Protocol der 21ste zitting van de Bondsvergadering van 23 juli 1846.
- VII. Besluit van 26 aug. 1846 n.º 12 (tweede formatie contingent.)
- VIII. Separat protocol van de 9de zitting der Bondsvergadering van 10 maart 1853.
- IX. Protocol der 11de zitting van de vergadering van 29 maart 1855.
- X. Besluit van 17 april 1854, n.º 33.
- XI. Besluit van 3 oktober 1855, n.º 57.
- XII. Protocol der 13de zitting van de Bondsvergadering van 23 april 1859.
- XIII. Separat protocol der 14de zitting van de Bondsvergadering van 28 april 1859.

Voorstel tot het houden eener enquête over den toestand van de Maas en van de Zuid-Willemsvaart.

Reeds gisteren deelden wij den hoofdinhoud mede van het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het voorstel tot het houden eener enquête over den toestand van de Maas en van de Zuid-Willemsvaart. Wij deelen er thans een uitvoeriger overzicht van mede. Vijftig leden hebben aan het onderzoek deel genomen. In de eerste plaats werd de vraag behandeld, of thans reeds tot het instellen eener enquête omtrent de wateraftappingen uit de Maas van de Belgische

zijde, de daaraan voor Nederland verknochte nadeelen en de middelen tot herstel kan worden besloten. De meerderheid toonde zich geneigd tot eene ontkenkende beantwoording dier vraag, en meende dus de *tijdelijkheid* van het gedane voorstel ernstig te mogen betwijfelen. Het is, zeide men, van algemeene bekendheid dat de Nederlandsche Regering steeds over de bedoelde gewichtige aangelegenheid met België onderhandelt. Uit de laatste deswege door den Minister van Buitenlandsche Zaken aan de Kamer gedane mededeelingen bleek, dat dezerzijds bepaalde voorstellen aan België zijn gedaan, en dat de Regering van dit laatste Land zich gezind heeft betoond om de gezeten bezwaren zoo veel mogelijk uit den weg te ruimen. In den laatsten tijd zijn berichten verspreid geworden, volgens welke eenig uitzigt bestond op het tot stand komen van eene voor Nederland niet ongunstige schikking. Onder zoodanige omstandigheden scheen het instellen eener enquête moeijelijk van ontijdigheid vrij te pleiten. Naar aanleiding van deze beschouwingen werd het van de zijde der meerderheid wenschelijk en noodig geacht, dat niet over het instellen eener enquête werd beslist, dan nadat de Regering omtrent den stand der zaak en omtrent de meerdere of mindere gepasheid van den maatregel ware gehoord.

Tegenover dit gevoelen der meerderheid stond dat van vele leden, die het zich nauwelijks konden verklaren, hoe men het voorstel tot het houden eener enquête in deze zaak ontijdig kon noemen. Sedert een aantal jaren heeft de Kamer zich de klagten over de nadeelen, die in onderscheidene provincien ten gevolge der wateraftappingen geleden worden, met ernst aangetrokken. Bij herhaling heeft zij bij de Regering op het met kracht handhaven der gekrenkte belangen van Nederland aangedrongen. Die aandrang heeft tot geenerlei wezenlijk gevolg geleid. Veeleer schijnt een besluit tot het houden eener enquête gepast, daar de Regering zoodanig besluit als eene krachtige, maar toch na al het gebeurde niet onbescheidene aanmaning tot handelen zou kunnen beschouwen. Dat de enquête de onderhandelingen zou stremsen of benadeelen, was ook daarom niet aannemelijk, omdat dit onderzoek het onrecht, aan Nederland aangedaan, ontwijfelbaar in het helderste daglicht stellen zou, en dus onze Regering in de uitkomsten der enquête een krachtigen steun tegenover België vinden zou. In de tweede plaats werd meer opzettelijk de vraag behandeld, of, de tijdigheid of ontijdigheid van het voorstel nu eens daargelaten, het zich verwachten liet, dat eene enquête over den toestand van de Maas en de Zuid-Willemsvaart met hetgeen verder daarbij in aanmerking komt, doel zou treffen. Men stelde daarbij eenparig op den voorgrond, dat het regt van Nederland in deze zaak en de nadeelen, die aan een groot deel der ingezetenen door de Belgische irrigatie werken en door het graven van kanalen, die ook voor de scheepvaart moeten dienen, worden berokkend, boven allen twiifel verheven zijn. Juist echter die onbetwistbaarheid van het goed regt van Nederland gaf aan verscheidene leden aanleiding tot de vraag, of het wel raadzaam ware, eene parlementaire enquête in te stellen omtrent het bestaan en de uitgestrektheid van nadeelen, die dezerzijds door niemand worden betwijfeld. Daarentegen werd geantwoord, dat, hoe algemeen gevestigd de overtuiging ook ware van het aan Nederland aangedaan onrecht, er toch over de uitgestrektheid der daaruit voortvloeiende nadeelen en de meest gepaste middelen van herstel vrij wat verschil van gevoelen heerschte. Die strijd van meeningen zou door eene enquête, die, met beleid gevoerd, de volle waarheid aan het licht zou brengen, een einde nemen, en juist daarom waren zeer nuttige gevolgen van dien maatregel te verwachten. Nog een derde punt werd aangeroerd, namelijk de uitvoerbaarheid eener parlementaire enquête in deze zaak. Die uitvoerbaarheid liet zich, naar het oordeel van sommigen, betwijfelen. Naauwelijks anders dan door eene *descente sur les lieux* zou de commissie van enquête zich omtrent sommige der hier in aanmerking komende punten op de hoogte kunnen brengen. De wet op de enquête laat echter de daartoe noodige verplaatsing der commissie niet toe. De getuigenis onzer ambtenaren van den waterstaat wordt reeds bij voorraad gewraakt, en wie zal men dan hooren behalve de Nederlandsche belanghebbenden, die hunne klagten en bezwaren reeds sedert lang hebben doen kennen? Het antwoord was, dat de commissie van enquête met opzigt tot de keus der te hooren getuigen niet verlegen zou behoeven te zijn. De Nederlandsche ambtenaren van den waterstaat behoeften niet te worden uitgesloten, maar daarentegen konden ook buitenlandsche deskundigen worden gehoord, terwijl het tevens welligt in aanmerking zou komen ook de getuigenis in te winnen van Belgische en zelfs van Fransche belanghebbenden, waaronder er zijn die zich evenzeer als de bewoners van den Nederlandschen Maasoever over den nadeeligen invloed der aftappingswerken beklagen. Met opzigt tot den tekst van het voorstel is onder anderen het volgende aangemerkt:

Meer algemeen kwam men op tegen het denkbeeld om in het besluit tot het houden der enquête gewag te maken van nadeel, toegebracht „aan het Koninkrijk der Nederlanden.“ Die uitdrukking scheen de zaak nog meer dan noodig was op het internationaal terrein te brengen. Men zag niet in, waarom het niet voldoende zou zijn van het nadeel, aan *Nederlandsche belangen* toegebracht, te spreken. De gissing werd echter geopperd, dat de voorstellers zoo veel mogelijk bijzondere belangen hadden willen uitsluiten, en daarom de uitdrukking zoo algemeen mogelijk hadden gemaakt. De taak der Kamer, zeiden deze leden, is dan toch om voor de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden te waken. Met het oog op het 3de punt werd aangemerkt, dat het zeer twijfelachtig scheen, of „de middelen van herstel“ wel een onderwerp van enquête konden uitmaken: althans zoo die uitdrukking in eenen zeer algemeenen zin moet worden opgevat, en dus ook buiten het technische terrein kon worden gegaan. Anderen echter achtten het aanwijzen der middelen van herstel een onmisbaar bestanddeel van elke enquête van dezen aard. Het sprak van zelf, dat daarbij middelen konden worden aangewezen, die niet dan door een tractaat in werking te brengen waren, maar men zag niet in waarom het verslag der enquête ook omtrent dit punt geene wenken zou mogen bevatten, die ligt eene zeer nuttige strekking konden hebben.

De Commissie van rapporteurs bestaat uit de heeren Elout van Soeterwoude, van Asch van Wijk, van Wintershoven, van Hall en Hoynck van Papendrecht.

Eenige ingezetenen der gemeente Brummen en kiezers aldaar hebben zich tot de Tweede Kamer gewend met hunne klagten over onregtmatige handelingen van het bestuur der gemeente hunner inwoning, in strijd met de gemeentewet.

ROTTERDAM den 25 Mei.

Naar wij vernemen heeft de Regering thans vastgesteld haar antwoord op het voorloopig verslag der Kamer betreffende de wetsontwerpen tot zamenblijving van de ligtingen van 1836 en 1857. De Regering moet, naar men weten wil, hebben gepersisterd bij hare overtuiging, dat het noodzakelijk is, de ligtingen op te roepen, doch nu hebben voorgesteld die bijeenroeping voorloopig voor den tijd van drie maanden te doen plaats hebben.

Wij kunnen tevens andermaal verzekeren, dat voorsnag alle geruchten omtrent de afreding van het Ministerie, minst genomen, voorbarig zijn. 't Is waar, er loopen zelfs lijsten van nieuwe Ministeriën rond; maar het bewijst niets anders dan dat men van verschillende zijden gaarne de nalatenschap zou willen aanvaarden. Wij meenen te mogen beweren, dat de later te nemen besluiten geheel zullen afhangen van het lot, hetwelk de oorlogsvoorstellen bij de Tweede Kamer zullen ondervinden.

Men berigt ons uit de residentie, dat de commissie van rapporteurs voor de wetsontwerpen betreffende de marschvaardigstelling van het Limburgsche bondscontingent aan de Kamer heeft geadviseerd, om een tweede onderzoek over die ontwerpen te houden. Te dien einde is, na afloop der zitting van heden, de centrale afdeling der Tweede Kamer vergaderd geweest en heeft tot een tweede onderzoek besloten, aangezien de voordragt thans eerst is toegelicht en door eene nadere overweging de discussie kan worden vereenvoudigd. Tevens is bepaald, dat alleen voor de leden eenige der meest belangrijke uittreksels uit de overgelegde stukken zullen worden gedrukt.

Heden middag omstreeks drie ure is in den Oport een driearig meisje door een bespennen rijtuig overreden. Het kind wilde van de eene naar de andere zijde der straat overloopen, toen het tegen het achterwiel van het rijtuig stootte, waardoor het kind omviel en onder dat wiel geraakte. Het meisje is zoodanig beleedigd, dat men voor het behoud van hetzelfde vreest.

Bij Zr. Ms. besluit is aan den heer P. van Vught, on zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van notaris te Roosendaal, arrondissement Breda.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd tot ontvangers: der in- en uitgaande regten te Veenbrugge, de heer G. J. van Oort, thans ontvanger derzelfde regten en accijnsen te Knalutte; der in- en uitgaande regten en accijnsen te Holterhoek, de heer G. J. baron van Reede van Oudtshoorn, thans ontvanger te Denekamp; te Knalutte, de heer C. van Boekeren, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. te Warffum; te Denekamp, de heer J. van Boekeren, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. te Farmsum, en te Bourtonge, de heer P. M. Schweig, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. aldaar.

De heer J. R. G. Coninck Westenberg is erkend als Britsch vice-consul voor Texel, Vlieland en Terschelling.

Het Staatsblad n.º 42 bevat een Koninklijk besluit van den 18 dezer, houdende aanwijzing van Oosterhout als losplaats voor steenkolen bij invoer langs rivieren en kanalen.

Meer algemeen kwam men op tegen het denkbeeld om in het besluit tot het houden der enquête gewag te maken van nadeel, toegebracht „aan het Koninkrijk der Nederlanden.“ Die uitdrukking scheen de zaak nog meer dan noodig was op het internationaal terrein te brengen. Men zag niet in, waarom het niet voldoende zou zijn van het nadeel, aan *Nederlandsche belangen* toegebracht, te spreken. De gissing werd echter geopperd, dat de voorstellers zoo veel mogelijk bijzondere belangen hadden willen uitsluiten, en daarom de uitdrukking zoo algemeen mogelijk hadden gemaakt. De taak der Kamer, zeiden deze leden, is dan toch om voor de belangen van het Koninkrijk der Nederlanden te waken. Met het oog op het 3de punt werd aangemerkt, dat het zeer twijfelachtig scheen, of „de middelen van herstel“ wel een onderwerp van enquête konden uitmaken: althans zoo die uitdrukking in eenen zeer algemeenen zin moet worden opgevat, en dus ook buiten het technische terrein kon worden gegaan. Anderen echter achtten het aanwijzen der middelen van herstel een onmisbaar bestanddeel van elke enquête van dezen aard. Het sprak van zelf, dat daarbij middelen konden worden aangewezen, die niet dan door een tractaat in werking te brengen waren, maar men zag niet in waarom het verslag der enquête ook omtrent dit punt geene wenken zou mogen bevatten, die ligt eene zeer nuttige strekking konden hebben.

De Commissie van rapporteurs bestaat uit de heeren Elout van Soeterwoude, van Asch van Wijk, van Wintershoven, van Hall en Hoynck van Papendrecht.

Eenige ingezetenen der gemeente Brummen en kiezers aldaar hebben zich tot de Tweede Kamer gewend met hunne klagten over onregtmatige handelingen van het bestuur der gemeente hunner inwoning, in strijd met de gemeentewet.

ROTTERDAM den 25 Mei.

Naar wij vernemen heeft de Regering thans vastgesteld haar antwoord op het voorloopig verslag der Kamer betreffende de wetsontwerpen tot zamenblijving van de ligtingen van 1836 en 1857. De Regering moet, naar men weten wil, hebben gepersisterd bij hare overtuiging, dat het noodzakelijk is, de ligtingen op te roepen, doch nu hebben voorgesteld die bijeenroeping voorloopig voor den tijd van drie maanden te doen plaats hebben.

Wij kunnen tevens andermaal verzekeren, dat voorsnag alle geruchten omtrent de afreding van het Ministerie, minst genomen, voorbarig zijn. 't Is waar, er loopen zelfs lijsten van nieuwe Ministeriën rond; maar het bewijst niets anders dan dat men van verschillende zijden gaarne de nalatenschap zou willen aanvaarden. Wij meenen te mogen beweren, dat de later te nemen besluiten geheel zullen afhangen van het lot, hetwelk de oorlogsvoorstellen bij de Tweede Kamer zullen ondervinden.

Men berigt ons uit de residentie, dat de commissie van rapporteurs voor de wetsontwerpen betreffende de marschvaardigstelling van het Limburgsche bondscontingent aan de Kamer heeft geadviseerd, om een tweede onderzoek over die ontwerpen te houden. Te dien einde is, na afloop der zitting van heden, de centrale afdeling der Tweede Kamer vergaderd geweest en heeft tot een tweede onderzoek besloten, aangezien de voordragt thans eerst is toegelicht en door eene nadere overweging de discussie kan worden vereenvoudigd. Tevens is bepaald, dat alleen voor de leden eenige der meest belangrijke uittreksels uit de overgelegde stukken zullen worden gedrukt.

Heden middag omstreeks drie ure is in den Oport een driearig meisje door een bespennen rijtuig overreden. Het kind wilde van de eene naar de andere zijde der straat overloopen, toen het tegen het achterwiel van het rijtuig stootte, waardoor het kind omviel en onder dat wiel geraakte. Het meisje is zoodanig beleedigd, dat men voor het behoud van hetzelfde vreest.

Bij Zr. Ms. besluit is aan den heer P. van Vught, on zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van notaris te Roosendaal, arrondissement Breda.

Bij Koninklijk besluit zijn benoemd tot ontvangers: der in- en uitgaande regten te Veenbrugge, de heer G. J. van Oort, thans ontvanger derzelfde regten en accijnsen te Knalutte; der in- en uitgaande regten en accijnsen te Holterhoek, de heer G. J. baron van Reede van Oudtshoorn, thans ontvanger te Denekamp; te Knalutte, de heer C. van Boekeren, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. te Warffum; te Denekamp, de heer J. van Boekeren, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. te Farmsum, en te Bourtonge, de heer P. M. Schweig, thans hoofdcommies bij 's Rijks bel. aldaar.

De heer J. R. G. Coninck Westenberg is erkend als Britsch vice-consul voor Texel, Vlieland en Terschelling.

Het Staatsblad n.º 42 bevat een Koninklijk besluit van den 18 dezer, houdende aanwijzing van Oosterhout als losplaats voor steenkolen bij invoer langs rivieren en kanalen.

Bij besluit van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken is het traktement van den heer controleur der Rijks-telegrafie met f300 verhoogd.

Na voorafgaand vergelijkend examen zijn, bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 25 dezer, met ingang van 1 juli eerstkomende, benoemd tot opzigers van den Waterstaat der 4de klasse: M. den Bouwmeester, P. J. Neyt, H. Vrendenberg, A. C. van der Kallen en M. Baale.

Ten vervolge op de mededeeling, blijkens welke de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië gemagtigd is, omstreeks half september aanstaande, van de aan het Gouvernement geleverd wordende suiker op Java in het openbaar te doen verkoopen eene hoeveelheid van 40,000 pikols, is van wege het Ministerie van Kolonien bekend gemaakt, dat aan den Gouverneur-Generaal eene gelijke magtiging is verleend tot den verkoop van 60,000 pikols, omstreeks half december aanstaande.

Volgens een bij het Departement van Marine van den voorzitter der commissie voor de marine-dokwerken te Willemsoord ontvangen bericht, zijn de vier laatste kespen of onderste dennen van het roosterwerk voor de fundering van het nieuwe dok te Willemsoord, den 20 dezer op hunne plaats gelegd, en door vloerplaten onderling en aan het overig deel der fundering gekoppeld, zoodat het moeijelijkste gedeelte der fundering is tot stand gebracht.

De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat de zwarte ankerboei-vormige bakenton met korfbal vóór het Slijkak van Goedereede opgenomen en, op dezelfde merken en diepte, vervangen is door eene zwart geschilderde ijzeren reddingboei, naar de uitvinding van Peacock.

— Bij de heden plaats gehad hebbende herstemming voor een lid der Provinciale Staten te Gouda, is benoemd de heer J. Drost Az., uit Moordrecht.

— De Doopsgezinde gemeenschap heeft een treffend verlies geleden door het overlijden van den heer dr. J. van Gilse, sedert 1849 hoogleraar aan de kweekschool der Algemeene Doopsgezinde societeit te Amsterdam. Hij ontviel in den voorgaanden nacht, na eene kortstondige doch hevige ziekte, in den ouderdom van 48 jaren, aan zijn talrijk gezin, aan de studerende jongelingschap en zijne vele vrienden.

— Gisteren werd te Amsterdam door heeren directeurs van het Paleis voor Volksvlijt in het openbaar herbesteed het maken van den bovenbouw van een Paleis voor Volksvlijt, op het terrein aan de Utrechtsche Poort. Van de 9 ingekomen bijtellen bleken de minste inschrijvers te zijn de heeren van Heel en Holtzman, voor de som van f616,000; zijnde f58,500 beneden de laagste som waarvoor den 29 maart jl. is ingeschreven.

— Naar men verneemt is het af- en in vlot water brengen van het stoomschip Amsterdam, waarvan de aanbesteding eergisteren heeft plaats gehad, door de directie der stoomboot-maatschappij niet gegund.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 25 Mei.

OVERLEDEN: J. S. Savyn, d. 3 j. — H. Wieligman, man van J. F. Bekker, 70 j. — A. Beekhuysen, jd., 19 j. — H. Scholten, z. 5 m. — A. J. van Dort, jm., 39 j. — A. M. Snappenburg d., 1 j. — A. Dijkman, z., 8 j. — A. van der Meer, d., 1 j.

BEVALLEN: P. W. van Eldijk, geb. Muijsen, levenl. z. — G. Roos, geb. Uiterlinde, d. — K. G. van der Ploeg, geb. van den Bos, d. — L. F. W. Kuster, geb. Boet, d. — J. de Jong, geb. Kramers, z. — A. Lauwaars, geb. van Helden, d. — M. van Biene, geb. van Zanten, z. — J. de Bruyn, geb. Woensdregt, z. — M. Smit, geb. de Groot, d. — A. Blok, geb. van der Vegte, z. — A. van der Waal, geb. van Trompen, z. — A. van Loohuyzen, geb. de Wit, d. — T. van der Meulen, geb. Thijssen, 2 z. — J. M. Visbach, geb. Boerenbrink, z.

GEHUWD: H. Overheid, jm., 25 j., met C. van Spier, jd., 28 j. — W. A. Antink, jm., 36 j., met A. Verton, jd., 39 j. — W. van den Bergh, jm., 22 j., met E. M. Wurtz, jd., 29 j. — A. Lokkerbol, wedn., 54 j., met J. Demmers, wed. J. Groenholst, 60 j. — A. Siebel, jm., 24 j., met W. van Wouw, jd., 25 j. — A. J. Brandel, jm., 25 j., met M. Wolffers, jd., 22 j. — M. van Rooijen, jm., 24 j., met J. van Rooy, jd., 24 j. — W. F. van Oosten, wedn., 44 j., met C. Gentenaar, jd., 43 j. — W. Vaderloos, jm., 35 j., met S. C. Le Mair, jd., 31 j. — L. van Dijk, jm., 24 j., met H. D. Kleindorp, jd., 25 j. — J. Speelman, jm., 27 j., met J. Berman, wed. M. L. van den Burg, 37 j. — P. Breedveld, jm., 21 j., met H. W. Verkrout, jd., 24 j. — L. Stuyvers, jm., 28 j., met M. M. Meijers, jd., 24 j. — A. Bijlo, jm., 26 j., met J. Meijer, jd., 29 j. — J. T. N. van Spanje, wedn., 31 j., met W. M. van der Veer, jd., 23 j. — P. van Leeuwen, wedn., 40 j., met T. Verkeide, jd., 43 j. — J. van Os, jm., 25 j., met A. C. vander Mare, jd., 26 j. — F. H. Mare, jm., 24 j., met A. M. J. Wildemans, jd., 31 j. —

Scheepstijdingen.

Brouwersh. Aang. 25 mei Willem de Zwijger, v. d. Dries, Batavia (W. — N.).

Hellevoot (W.) Aang. 25 mei Caroline, Duncan, Sunderland Adm. Windham, Alcock, Guernsey Vertrokken.

25 Earl of Auckland (st.), Londen

Santa Maria, Swart, St. Petersburg Emanuel, Nielsen, Koningsbergen

Bij Dungeness van loads voorzien Dorothea Small, Cassa, van Wilmington n. Rotterdam.

Brielle Aangek. 25 mei Concordia (st.), Londen

Vertrokken.

25 Seahorse (st.), Hull Ocean Queen (st.), dito Norfolk (st.), Goole (Z. W. — W. ten Z.)

Maassluis (N.W.) Aangek. 25 mei. Niets gepasseerd. De John & Sarah en Phoenix zijn gisteren mede wel in zee gek.

Texel (O.N.O.) Aangek. 23 mei Citizen (st.), Londen Zenobia, Carter, Yarmouth Vertrokken.

24 Oscar, Abrahamsen, Frederikstad

Anna Wilhelmina, Torgensen, dito 25 Triest, Koster, Triest Aangek.

Vlie Aangek. 22 mei Baudina, v. d. Gaast, Boness

Aurora, de Jong, Koningsbergen

Argo, Brunström, Ekenäs Goede Verwachting.

Kooy, Christiansand Vertrokken.

23 Willem v. d. Voort, Carst. St. Petersburg

Mercur, Röttgers, Riga Hendrika, de Jong, Oosterrisoer

Zoetkamp Aangek. 19 mei Jacobus Begeman, Reijer, Sunderland

Johanna, Brouwer, Stettin

Harmanua Hendrika, Plukte, Newcastle

20 Annegina, v. Sluis, dito Tjakina, van Sluis, dito Vrouw Martha, Bol, dito Gesina, v. Klooster, dito Zwaantje Elisabeth, Jager, dito

Martha Gialts, Westernborg, dito 22 Christina, Tunteler, dito Vertrokken.

23 Frouke Denekamp, Heins, Goole

Vlissingen Aangek. 24 mei Ornen, Kijlund, Monte-Video

Valencia, Suter, Havanna

—o—

New-York Uitgekl. 7 mei Duisburg, Wiegmann, Rott. via Baltimore

Boston Aangek. 7 mei Thatcher Magoun, Baxter, Rotterdam

9 Oriental, Parker, Padang

Triest Vert. 19 mei Jantina Alida, Piches, St. Petersburg

Geerdina, Flik, Falmouth

Malaga Aangek. 14 mei Cornelia (s), Palermo

Oporto Aangek. 7 mei Hillegonda, v. d. Laan, Newcastle

Bordeaux Vert. 21 mei Jeanne Marie, Kolle, St. Petersburg

Grietje Bos, Hoff, dito

Londonderry Aang. 20 mei Frouwina Elisabeth, de Jonge, Koningsb.

Dublin Vert. 20 mei Zephyr, Pekelder, Liverpool

Campbeltown Vert. 20 mei Apollon, Hochland, Nantes

Liverpool In lad. 23 Froukje, Koops, Rostock

Uitgeklard

23 Maroim, Kuypen, Arensburg

Polka, Mace, Dordrecht

Zwaantina Hendrika, de Boer, Nerva

Vertrokken.

22 Wiltshire, Pile, Rott. Magdalena, Buining, Nerva

Espérance, Hazewinkel, St. Petersburg

23 Ceres, Huizinga, Nerva

Uzella, Hunkin, Harling, Cardiff

21 mei Sarah, Hore, Rott. Vertrokken.

Casilda, Stafford, Baltimore

Gloucester Vert. 23 mei Wiebe Jacobs, Visser, Cardiff

Plymouth Aangek. 23 mei William & Henry, Betts, Rotterdam

Portsmouth Vert. 23 mei Louisa Sophia, Hollander, (v. Malaga)

Gothenburg

Douvres Uit zee terug. 23 mei Elizabeth Ann, Jones, Cardiff n. Rott.

Gepasseerd.

23 Hendrika Alberdina, Pruim, Hamburg n. Algoabaai

Rochester Aang. 23 mei Three Brothers, Gilbert, Rotterdam

Shoreham Aangek. 22 mei Prudence, Hazewinkel, Stockholm

Londen Uitgekl. 23 mei Vier Gezusters, Mugge, Elsenaur

Annegina Gesina, Smit, Gothenburg

24 Eendragt, Boer, St. Petersburg

Bij Harwich Aang. 23 mei Margrietha Antina, Jager, Liverp. n. Nerva

Seaham Aangek. 22 mei Countess of Zetland, Howes, Nieuwe Diep

Shields Aangek. 23 mei Helsingör, Elingius, Rotterdam

Hesperus, Jörgensen, d.º Hendrika, Pijbes, Dordt

Ippogrifo, Albano, Amst.

Clyde Aangekomen 24 mei Manila, Behrens, Java

Dundee Aang. 20 mei Granus, Hesse, Riga

Banff Aangekomen 20 mei Jezelina, de Jonge, Stettin

Leith Aangek. 21 mei Vertrouwen, Dekker, Koningsb.

23 Boreas, de Boer, Harling. Vertrokken.

21 Adolf Frederik, de Jong, Inverkeithing

Hamburg Aangek. 21 mei Dirkje, Poort, Amst.

Leentje Dost, Rasker, Brussel

Jantje Holscher, Joosten, Londen

Vertrokken.

22 Christina, Bekkering, St. Petersburg

23 Elisabeth Jacomina, Kleininga, dito

Agina Undina, Brouwer, Pernau

Op de Elve Aangek. 22 mei Maria, Dijk, Amst

Cuxhaven Vert. 22 mei Arjen Brouwer, de Boer, Archangel

Bremerhav. Aangek. 20 mei Anna Tedora, Kuipers, Dantzig

21 Wobbina Catharina, Meijer, Rotterdam

Pietertje, Kramer, Amst.

Travemunde Vert. 21 mei Frouwina, Duit, Oostzee

Warnemunde Aang. 20 mei Catharina, Willinga, Newcastle

Swinemunde Aang. 21 mei Catharina, Thaden, Antwerpen

Grietje Weemhoff, Bremen

Vertrokken.

18 Broedertrouw, Dijkema, Riga

Pillau Aangek. 22 mei Auguste, Clausen, Amsterdam

Trijntje, Visser, Rott.

Alexandrine, Wilderman, dito

Maria J. J. Barendina, Staal, Dordrecht

Jupiter, Bengtsson, Schiedam

Belina, Jager, dito

Hendrika, Engelsman, d.º

Libau Vert. 14 mei Lykkes Pröve, Sunde, Holland

Bolderaa Vert. 19 mei Sirene, Bradhering, Holland

Nerva Uitgekl. 16 mei Drie Gezusters, Bart, Whitby

Elseneur Aangek. 21 mei Gerrita Tette, Kuiper, Schiedam

n. Arensburg

Alloa

22 Riga, Kortor, n. Reval

Provincie Overijssel, Gruppelaar, Newcastle n. St. Petersburg

Stad Goor, Veldhuis, dito n. dito

Johanna Petronella, Visser, Gepasseed.

21 Dordr. schoonekrofn.º 86

Tonningen Gepass. 21 mei Jacoba, Teensma, Hamburg n. Memel

Activ, Claussen, Stettin n. Rotterdam

—o—

24 mei. De wind te Falmouth stil en te Deal N. N. O.

—o—

Vertrokk. Passagiers. Van Nieuwe Diep, naar Batavia, per Stad Dokkum, kapit. van der Werff: de heeren Nienhuis, Ebbenhout en Prattie.

—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 26 mei: 1ste getijde 10 ure 16 min.; 2de getijde 10 ure 40 min.

Arnhem. Waterhoogte 24 mei 3.71 el.

Keulen. Rijnhoogte 24 mei 14 v. 4 d. Rijnal.

Mannheim Aangek. 22 mei Koophandel, van Buningen, Amst.

—o—

Gepraaid: Den 3 april, op 10º 14'

to Rotterdam.